چاپچی.. چیرۆکی/ نەوزاد بەندی

واتا ئەگەر لات وابێ بارودۆخ ناگۆڕێ ، ئەگۆڕێ .. خانووە تازەکان ،
بەرە بەرە کاڵ ئەبنەوە و کلس و خۆڵ و قەوزە دایانئەپۆشێ
…کەنارییەکان پیر ئەبن و .. ئیتر قەفەزەکان خاڵی ئەبن
..سەرۆکەکان، کۆڵهەڵگرەکان ..ئەوانەی لەسەر ئاستی ووڵات یەکەم
بوون..ئەوانەیشی هیچ زانیاریی و زیرەکییەکیان لە خۆیاندا شک
نەبرد ، لە شەقامەکاندا هاتن و چوون و خەوتن ..تێکڕایان پیر بوون
و مردن ..واتا پیر ئەبن و ئەمرن ..
دڕکێک سەری لێتێکچووبوو لە تەنیشت سنەوبەرە هۆڵەندییەکەی
بەردەرگاکەیدا ڕووا بوو ..سەرەتا بینی و بە ئاگا نەبوو ، لەپڕ
ڕاوەستا و ئاوڕی دایەوە ..وەک ئەوەی ئاوڕ لە یەکێک لەوانە
بداتەوە کە بابیان کوشتووە ..دڕکەکە زۆر بە کز و لاوازیی لە
گۆشەیەکی تەنیشت سنەوبەرەکەدا ، ئەیویست ئەو تەمەنە کورتەی خۆی
لەوێ تەواو بکا ..بەڵام ئەم خێراتر بوو ، گەیشتە سەری و بە نوکە
شەقێک ، بە پێڵاوی گرانبەهاى بوگاتی ، دڕکەی له بێخ دەرهێنا و
هەڵیدایە ناوەڕاستی گەڕەک ..خستیە ژێر هەتاوە گەرمەکە و.. ژێر
ڕەحمەتی هەزاران پ□چکەی ڕەشی ئوتومبیلەوە ..
وەک یاریزانێک له گۆشەیەکی تیژەوە گۆڵێکی کردبێ ، ئاوا چەند
چرکەیەک ڕاوەستا ، چاوەڕێی چەپڵە و هات و هاواری جەماوەر بوو ، (
چاپچی ..چاپچی .. چاپچی) ..بەڵام هەر زوو بە ئاگا هاتەوە و
لەگەڵ دەستلێدانێکی خێرا لە سنەوبەری هۆڵەندیی ، تەماشایەکی دڕکە
لە بێخ ه□ک□شراوە کوردییەکەی کرد ، وەک ئەوەی پێی بڵێ :
نەخەڵەتابیت توخنی باخ و باخات و ..شاخ و شاخاتی من بکەوی ..
هەروایشی ووت ..پێیشی داهێنان بوو ، وشەی شاخات .. کەس نەیوتبوو
بێجگە لە خۆی ..وەک چۆن وەزیر ، جارێکیان ووتی تەندروست باش بن
!! ..لە کاتێکدا تەندروست خۆی واتا باش ، ئیتر لکاندنی ئەم(باش
)بە تەندروستەوە ، لە زیاد مەسرەفیی زیاتر شتێکی تر نییە ، کەچی
سەرتاپای خەڵکەکە ، پێشوازییەکی زۆریان لەو داهێنانە ووشەسازی و
زمانەوانییە گەورەیه کرد ..تەنانەت وەک دیارییەکی لێ هات کاتێ بە
کەسێ ئەڵێی تەندروست باش بی ، ڕەنگی سوور هەڵئەگەڕێ و هەناسەی
سوار ئەبێ و زۆری پێ خۆشە ..وائەزانی دەعوەتێکت بۆ کردووە ..بە
جۆرێ ئەو کەسە نازانێ چۆن حەقت بۆ بکاتەوە ..
لە دڵی خۆیدا ووتی : (منیش چیم لە وەزیر کەمترێکە ؟ هەرچییەک

وەزیرێ هەیبێ ، هەمە.. بیبێ ، ئەمبێ ..هەیبووبێ ، هەمبووە ..
ئیتر بۆچی شاخات وەک تەندروستباش دەنگ نەداتەوە ؟)
ئوتومبیلە لەگزسە سوپەر سپۆرتە درعە ڕەشەکە ، وەک مانگایەکی
بێتاقەت هاتە بەرچاوی ..ئەتووت ها ئێستا ها تۆزێکی تر بەلەسە
ئەبێ و لە دەست ئەم کابرایە ڕائەکا ..
پێش گۆڕینی بار و دۆخ ، چایچی بوو ..چایچییەکی هەتا خوا حەزکا ،
چایچی ..وەک پولی دۆمینە ، ژێرپیاڵە و پیاڵە چای لە مەچەکییەوە
هەتا ئانیشکی ڕیز ئەکرد ، لەگەڵ ئاواز و گۆرانی و نوکتە و
تەنانەت جنێو و وردە جڕت و ئەو شتانەدا ، پیاڵەکانی بەسەر
چاخۆرەکاندا دابەش ئەکرد ..واتا چۆن ئەو هەموو شتە ؟ ..ئاخر بە
پێی چاخۆرەکە بوو ، چاخۆر هەبوو حەزی لە دەنگی حەسەن بوو ، ئەمیش
دێڕێ (نامدوێنی ئاخ نامدوێنی) حەسەنی بۆ ئەووت جا ، شڵپ ،
چاکەی ئەکێشا بە تەپڵەکەکەی بەردەمیدا ، کابرا خەریک بوو ڕاستەپێ
بۆی دەردەچوو لە ترسی ئەوەی نەبادا شوێنێکی بەو چا گەرمە سووتا
بێ ، یان کراسە سپیەکەی پیس بوو بێ ، بەڵام ئەو بە تەنزێکەوە
ئەیووت دانیشە ، ناکۆک ! ..سەعەی چایچی بۆی داناویت ..حەیفت
نەکرد ، ئەگەر یەک دڵۆپەی ل□ □زابوو ، وەعد هەتا ماوی چاکانت
خۆڕایین ..
چاخۆر هەبوو ، حەزی لە نوکتە بوو . . تیایانا بوو حەزی لە یانەی
ڕیاڵ مەدرید بوو .. حەزی لە نرخی دۆلار بوو ..حەزی لە زانینی
هەواڵی نەوتەکە .. هەبوو حەزی لە جڕت بوو ..ئیتر هەر چاخۆرێک و
خوا بە جۆرێ دروستی کردبوو یان خۆی بە جۆرێ پەروەردە کرد بوو ،
لە ساتی دانانی چاکەیدا ، سەعەی چایچی هاوخەمیی خۆی بۆ ئەو
چاخۆرە نیشان ئەدا ..ئیتر کابرا چاکەی لا ئەبوو بە هەنگوین و
گرانبەهاترین دیاری ..(ڕیاڵ چاک مەلەگەی ئوتوو کرد …نەوتەکە
تەواو ، هی خۆمانە ..دوێنێ گرانترین کۆتر فرۆشرا ..پیاوکوژەکەیان
دۆزیەوە، خزمی خۆی بوو …)
ئەمانە زۆربەیان چایان نەدەخواردەوە …وایان نیشان ئەدا چاخۆرێکن
نەبێتەوە ، بەڵام چاخۆر نەبوون ، لەبەر دڵی ئەو قومێکیان لێ ئەدا
..یان به دزی ئەوەوە ئەیانڕشتە ناو ئینجانەیەک ..یان ناو گڵەکەی
پشت کورسییەکان ..هەندێکیشیان هەر بەجێیان دێڵا ، بەڵام
سەرجەمیان پارەیان دەدا ..چونکە لە ماڵەوە هیچ کەسێکیان شک
نەدەبرد قسەی دڵی خۆیان بۆ بکا ، ئەم قسەی دڵی خۆیانی بۆ ئەکردن
..ئەوەیش کەم نییە ..یان تەنانەت زۆریشە و .. هەر زۆر زۆریشە
..تۆ بڕۆیتە جێیەکەوە ، شڵپ ، پیاڵە چایەک ، لە بەردەمتا فڕێ
بدەن ، بێ ئەوەی دڵۆپەیەکی لێ بڕژێ و..بێ ئەوەی هیچ شوێنێکت
بسووتێ و .. بێ ئەوەی کراسە سپییە تازە ئوتوکراوەکەیشت پیس بێ ،

جا لە هەمان کاتدا ، کچێکی چاو سەوز کە هەزارساڵ پێش ئێستا خۆشت ویستووە و بۆت نەبووە ، بێنێتەوە بەرچاوت بە دێڕێکی خێرا ، وەک :
چاو سەوز هێشتاکە من ئینتیزارم ..
خۆم بارھەگر و هەر خۆیشم بارم ..!!
ئێ ئیتر چۆن هەموو ڕۆژێ نایەیتەوە و لە جیاتی چایەک ، سێچوار چا و .. لە جیاتی هەزار دینار ، دە هەزار دینار ناکەیت بە بەر پشتوێنەکەیدا ؟
ئەیکەیت ..چۆن نایکەیت ..ئەمیش ئەیزانی ئەیکەیت ، هەر بۆیە زۆری نەبوو .. وەک چۆن خاوەن تەریقەتێکی لێهاتبوو ، بە تاپڕیش خەڵکی دەرکردایە هەر ئەهاتنە کنی ..
هەڵبەت ئەم بار و دۆخە گۆڕا ..وەک گۆڕانی هەموو شتەکان ..هەموو سیستمەکان .. هەموو خاوەن بڕیار و ..خاوەن زەبر و زۆرەکان . . ئەوەندە سەیر گۆڕا ، تەنانەت بۆ خۆیشی بڕوای نەدەکرد ..خەڵکەکەی چوار دەوری زۆربەی زۆریان چوون بۆ هەندەران ..واتا شتێ نەمایەوە بە ناوی چاخۆر ..واتا تۆ دێیت بۆ لای من بۆ ئەوەی پێکەوە باسی عیار ڕۆتی ئوتومبیل بکەین ، بەڵام لە پڕێکا من کۆمەڵێ بڵندگۆ و □وزنامەنووس و چەکدار چوار دەوریان تەنیوم ، تۆ ئامادە نابیت نەک هەر لەگەڵما باسی عیار ڕۆت بکەیت ،
شوێنێک کە تەنانەت یادگاری□کانیشم نەتگەنێ .. کاتێ سەعە بوو بە حەمە سەعید و .. چایچی بوو بە ئەندامی سەرکردایەتی ، کۆڕەو لەناو چاخۆرەکاندا دروست بوو..یان هەر لە بنچینەدا خزمەتگوزاری□ک نەما بەناوی چا و گۆرانی حەسەن زیرەک و نوکتە و جڕت و دوا گۆڵەکانی ڕیاڵ مەدرید ..لەوەیش ناخۆشتر یان ترسناکتر ئەوە بوو ، ئەگەری کوشتنی هەر چاخۆرێک لە ئارادا بوو ..ئێ ئەوە کەم نییە تۆ هەستیت باس لەو چایانە بکەیت کە ئەندامێکی سەرکردایەتیی بۆی تێکردوویت بە جڕت و چەقەنە وە ..ئەمە ئەگەر تۆ کەسیش لێت نەبیستێت ، هەر بینینی تۆ ، ئەبێتە هۆی بێزار بوونی ئەو ..ئەوێکی خاوەن ملیۆنەها دۆلار ..ڤێلا..کۆمپانیا .. کەناڵ و پڕۆژەی زەبەلاح، چۆن ئەبێ دەم و قەپۆزی پاکەتفرۆشێکی بێتە بەرچاو کە هەر دوێنێ ، شڵپ ، چایەکی لە بەردەمیدا دان□اوە ، بێ ئەوەی یەک دڵ□ پەی ل□ □زا بێ و ..یەک پاکەتی زەرد بووبێ و..یەک نوقتە لە کراسە خامەکەیدا دروست بووبێ ، سەرباری ئەوەیش ، ئەم دێڕەیشی بە دەنگی بەرز بۆ ووتبێ :
(پاکەتفرۆشم ، خاوەن دڵیشم..
بۆ وەفا و پەیمان ، بیانوو بڕیشم ..)
ناکرێ .. بار و دۆخەکە زۆر ناسک و هەستیار بوو .. چاخۆرەکان تێگەیشتن ، زۆربەیان لە ڕێی وانەوە خۆیانکرد به تورکیادا و .. لەوێوە بۆ یونان و ..ئەڵمانیا و سوید و بەریتانیا .. تیایشیاندا

بوو ، ڕایکرد بۆ بەغا ، لەو شۆرجە و شێخ عومەرەدا خۆی وونکرد .. تیایاندا بوو بە نەشتەرگەریی جوانکاریی ڕوخساری خۆیان گۆڕی .. تاک وتەرایشیان شیری خاویان خوارد بوو ، هەر لە شاردا مانەوە ، شار خۆ شاری هەمووانە ، بووە بە ملیاردێر و ئەندام سەرکردایەتی ، جار بە جەهەننەم .. خوای ئەکرد ئەبوو بە نەهەنگی شین و ڕۆژانە سێ چوار تەن شتی ئەخوارد ، بەمان چی یان ئەمان بەو چی ؟ هەر یەکەمان بە ڕێی خۆیدا ..ئەو با لە کۆشک و باڵەخانە و پڕۆژەی خۆیدا بلەوەڕێ ، ئەمانیش لە کوچە و کۆڵانە داڕوخاوەکاندا سێکشنە قورسەکانی کۆتایی تەمەنیان بەسەر ب□ب□ن ..

چاخۆریش هەبوو هەر لە شاردا مابۆوە و هەوڵی دنیای دابوو لێی نزیک بێتەوە و ببێتە خزمەتکاری یان بە لایەنی کەمەوە وێنەیەکی فۆتۆگرافیی لەگەڵدا بگرێ .

حەمە سەعید ئەو شتانەی ئەزانی بە تایبەت وای لێهاتبوو لە هەندێ بۆنەی جەماوەریدا هەندێ لەو چاخۆرانەی ئەبینی ، به چاوێکی سووک و قێزهاتنەوەوە تەماشایان ئەکرد ، یان ئەم وای هەست ئەکرد ئەوان بەو جۆرە تەماشای ئەکەن کە لە ڕاستیدا بە ڕێز و شانازییەکی زۆرەوە تەماشایان ئەکرد ..واتا چاکیشی به خراپ ئەبینی ، وای لێ هاتبوو هەموو ئەو دەسەڵات و ماڵ و سامانەی کە هەیبوو ، نەیدەبینی و تامی لێ نەدەبینی ، ئەوەندەی چاخۆرەکانی لە مێژینی ئەکەوتە بەرچاو ، وەک تارمایی و خێو ، گاڵتەیان پێ ئەکرد ، چاکەیان لێ وەرئەگرت و ئەیانکرد بە سەریدا ..بەوەیشەوە نەدەوەستان ، ق□رپی□ چای لە کوڵی سەر خەڵوزیان بە سەر و ڕدێنیدا قڵپ ئەکردەوە ..

جۆرەها جنێویان وەک خۆی بە شیعر پێ ئەوت :

سەعە چا پیسی گەندەڵی قەڵەو ..

چی ئەکەی مردن ، کە بۆت هات بە شەو ؟

* * *

سەعە مەسڵەحچی ..لە پڕ پیاکەوتوو ..

چا لێت حەرام بێ ، وا لێت حەرام بوو …

جۆرەها شیعر و جنێو و جڕت و شتی ئەهاتە بەرچاو ، بە جۆرێ ناچاری چوونە دەرەوەی ووڵات بوو ، سەردانی گەوره پزیشکانی دەروونیی کرد ، دەرمانیان بۆ نەنووسی ، تەنها ڕێنمایی کۆمەلایەتییان کرد ، چونکە ئەم لە پڕێکا لە چاچ□تیەوە بووە بە گەورەپیاوێکی وا ، ئەمە گەر بارودۆخ و سیاسەت قبوڵی بکەن ، ڕۆتینی ڕۆژانە و خانەکانی مێشکت پێیان قبوڵ ناکرێ .. هەستی ترس و شۆک و ئەم شتانەت تیا دروست ئەکەن ..دوور کەوتنەوە لەو وڵاتە چارەسەرێکی ڕەنگە باش بێ و ..ڕەنگیشە خراپتر بی ..

چییە پێم ڕائەبوێرن ؟ یەعنی چی ڕەنگە باش بی و ڕەنگە خراپتریش بی

؟ کە جوانتر سەرنجی پزیشکە ئینگلیزییەکەی دا ، وای هەستکرد یەکێک
بێ لە چاخێرەکانی لێ مەژێنی ..هەر بۆیە دەستی بەرز کردەوە پیایا
بمالێ ، یاریدەدەرەکانی پزیشک فریای کەوتن و هەڵیانگرت و فڕێیا
دایە دەرەوە ..
یەک بە دەم هاواری ئەکرد ، وەڵاهیی ئەتانکوژم .. هەمووتان ئەکوژم
.. با بگەڕێمەوە ..دایکی خەوتان ئەسوتێنم ..
شانە نهێنییەکانی چاخێرەکانی دروستکرد .. ڕێژانەلەرە و لەوە گەنج
خەڵتانی خێڵێن دەکران و کەس نەیدەزانی یان ڕاستتر کەس نەیدەوێرا
بپرسێ ئەمە کێیە کوژراوەکە و کێیە بکوژەکە ..
کاتێ دەکەکە بەهەی پەچکەی ئوتومبیلەکانەوە وەک تاتەیەکی زەردی
لەهات بە شەقامە ڕێشەکەوە کە دوەنە لەسەر داوای خەی ، شارەوایی
بەی قیرتاو کردبوو ، تەماشای لەگزسە درعە ڕەشە سوپەر سپەرتەکەی
کرد ، هەستی کرد مانگایەکی گەورەیە و ..لەوەدایە هەرش بکاتە سەری
...
(ئاە بییجەکەم فریا خەن ..)
بەی دانیشت ، لەبەر خەیەوە ئەیووت و ئەیووتەوە : (ئەو هەموو
چاخەرەم وەک سەگ تەپاند ، ئەستا ماوەتەوە سەر مانگایەکی مالەسی
وەک تە)
کە لەی دا ، لەگزس بوو بە تەپەک لە ئاگر و دامردەوە .. خەڵکەکە
لە خەو ڕاپەڕین .. خەڵکەکی زەر .. هەتا بە زەر ئەبوون .. ئەو
هەموو چا خەرە .. باشە تە بەڕەی ئەم خەڵکە هەر هەموو چاخەری ئەم
بوو بن ؟ واتا ملیەنان خەڵک .. ئەمانە بە چی لەناو ئەچن ..؟
ــــقوربان کار لەکار ترازا ــــ
ئەمە دوا دەڕەی خوشکەزاکەی بوو کە لە ژێر پێی خەڵکەکەدا وەک
دەکەزییەک ئەشکا و وورد ئەبوو .. خەڵکەکە خەیشیان نەیاندەزانی
ئەم هەموو ئازایەتی و غیرەتە چییە ..وەک ئاگراوی گەکان ، بەسەر
هەر شتەکا ئەچوون ، مەحفیان ئەکردەوە ..ئابەڕەقەی سەعەی چایچیان
دا ..لە هەر چوار لاوە ..وەک مامە فەرخە ووتی ..شەپ ، مەحف بەوە
..بە جەرەک یەک دەڕەپ خوەن نەڕژا.. یەک پەڕەیش لەسەر ئەو هەموو
کراسە سپیە دروست نەبوو ..بە جەرەک ، زەرینەی ئەوانەی ئاگاداری
بابەتەکە بوون ، نەیاندەزانی ئایا ئەم کابرایە هەر لە بنچینەدا
پیاڵە چایەک بوو ..یان چایچی بوو ..
ئیتر بار ودەخەکان زەر خەرا ئەگەڕێن ..ئەوەندە خەرا ، هەمووان
ئەم شتانەیان لە بیر چەوە .. ئەستا لای هەرکەسە باسی دەکی تاتەی
شەقام و سنەوبەری هەڵەندی و چاخەر و ئەم جەرە شتانە بکەیت ،
ڕەنگە شکیان لە عەقڵت هەبە و …شتی تریش .